

JORMA POUTA

Janaka Nishanta Silva

Apteekkari
Hikkaduwa, Sri Lanka

”Olimme viettämässä sunnuntaita, vaimo ja minä. Vaimo oli juuri lähtenyt torille. Minä siinä vain olla möllötin.

Mitään aaltoa ei tullut. Vesi vain nousi ja nousi ja nousi.

Jouduin virran vietäväksi. Jotenkin onnistuin tarttumaan johonkin isoon kylttiin. Muistan vielä, mitä siinä luki: *Luonnonsuojelualue*.

Kymmenen minuutin kuluttua vesi laski. Pelkäsin, että se nousee uudelleen, joten hypäsin skootteritaksiini ja häivyin.

Toinen aalto oli paljon isompi. Varkaat, jotka olivat tulleet ryöstelemään taloja ensimmäisen aallon jälkeen, huuhtoutuivat toisen mukana.

Se oli aivan hurjaa. Katselin äimistyneenä, kun ohitseni ajelehti kokonainen iso Ashok Leyland -bussi, täynnä matkustajia.

Ja haistattehan hajun? Raiteilta paiskautuneessa junassa on yhä ruumiita.

Apteekkimme meni. Mutta puoli tuntia myöhemmin löysin vaimoni. Ja veljenikin löytyi.”

JARI LINDHOLM

Nirut Ruchisart

Opiskelija
Bangkok, Thaimaa

”Minun tarinani on aika kummallinen.

Opiskelin neljä vuotta sitten hotellialalle Las Vegasissa. Yhtenä iltana autoni suistui rotkoon matkalla Los Angelesista Vegasiin. Makasin kaksi kuukautta halvaantuneena. Fysioterapian avulla pääsin kuitenkin jalkeille. Sain syntyä uudelleen.

Elän Bangkokissa mukavaa elämää. Siksi ajattelin, että pakko auttaa. Jos minä menettäisin perheeni, minulla ei olisi enää mitään. En kestäisi sitä.

Meitä tuli samalla koneella 15 thaimaalaisista. Auttaminen on kai osa meidän kulttuuriamme.

Olen ainoa lapsi. Olen aina saanut tahtoni läpi.

Kun olin pieni, perheeni oli köyhä. Mutta vanhempani keräsivät rahaa ja lähettivät minut opiskelemaan. Nyt heilläkin menee paremmin.”

JARI LINDHOLM

Lauri Handolin

Traumakirurgi, valmiusjohtaja
Hyvinkää

”Työskentelen Töölön sairaalan tapaturmaseman vastaavana lääkärinä. Suuronnettomuustilanteissa HUS-sairaaloiden toimintaa johtaa Töölöstä käsin lääkintäpäällikkö Eero Hirvensalo. Minä vastaan siitä, että sairaalan normaalit toiminnot voidaan ylläpitää ja samanaikaisesti hoitaa poikkeuspotilaat. Meillä tulee olla valmius vastaanottaa kaikkein vaikeimmin loukkaantuneita.

Puhuimme Hirvensalon kanssa katastrofin mahdollisista potilaista jo maanantaiaamuna kahdeksalta, mutta virallisesti poikkeusoperaation käynnisti sosiaali- ja terveystieteiden kello yksitoista saamani soitto. Sen jälkeen koottiin kenttälääkintäryhmät lentotasemalle ja valmistettiin Töölö ja muut HUS-sairaalat vastaanottamaan potilaita. Systemit ovat olemassa, ne vain käynnistetään aina tarpeen mukaan.

Tiesimme, että väkeä on siellä paljon, joten varauduimme täysillä alusta asti. Teimme strategisen päätöksen, että lääkintä viedään

ulos sairaalasta heti koneen ovelle. Se mahdollisti matkustajien seulonnan: kuka tarvitsee ja minkälaista hoitoa. Toinen tärkeä asia oli laajan kriisiavun vieminen kentälle.

Ensimmäinen kone laskeutui maanantailtana seitsemän jälkeen, joten meillä oli yli kahdeksan tuntia aikaa saada organisaatio täysimittaisesti käyntiin.

Katsoimme läpi kaikkiaan 23 koneellista tuhoalueilta palanneita. Noin 3 000 tulijasta reilut parisataa hoidettiin kentällä ja ohjattiin edelleen hoitoon.

Tilanne poikkesi paljon esimerkiksi Myyrmannin räjähdyksestä, josta kaikki potilaat tulivat saman tien. Nyt hoidettavia tuli kauden vuorokauden aikana.

Kahdesti vuorokaudessa selvitin Hirvensalolle sairaaloitten valmiudet vastaanottaa potilaita. Kaikki hoitoa tarvitsevat pystyttiin hoitamaan hyvin, eikä minnekään muodostunut pullonkauloja.

Ei siinä puhuta työvuoroista, hoidetaan vain hommat ja levätään laskeutuvien koneiden väleissä. Maanantaina aloitin, ja uuden vuoden päivänä menin kotiin nukkumaan, puhelimen jätin auki. Olisivat hälyttäneet, jos jotain erityistä olisi ilmaantunut.”

D. Medhalankarra Thera

Buddhalaismunkki
Dodanduwa, Sri Lanka

”Nämä ihmiset tulivat tänne luostariin sunnuntaina. He ovat kalastajia perheineen. Heiltä meni kaikki.

Heitä on melkein 200. Nyt me pidämme heistä huolta. Heillä on elämässä enää jäljellä tämä luostari.

Olin itse temppelessä rukoilemassa, kun vesi alkoi nousta. Se ulottui aivan luostarin portaille asti.

Silloin, sunnuntaina, sattui olemaan myös meidän poyajuhlamme. Mutta ei siinä minusta mitään erikoista ollut. Pelkkää yhteen-sattumaa.

Ai yliluonnollista? Ehei, eivät-kös ne olleet ne mannerlaatat, jotka siinä liikkui-
kuivat?”

JARI LINDHOLM

Jari Kauttonen

Turku

”Suurin huolestumme oli saada viestiä läpi Suomeen, että olemme kunnossa.

Lomailin vaimoni Sannan kanssa Ao Nangin lähellä olevalla saarella. Myrskyn tullessa olimme veneessä. Jos olisimme jääneet rannalle, olisi voinut käydä huonosti.

Löysimme saarelta neljä muutakin suomalaista. Rakensimme saareen suomalaisten pientä leiriä.

Pääsimme hotelliin rannikkovartiostoveneellä. Hotellissa laitoimme televisiosta BBC:n päälle, ja tuhon kauheus alkoi selvitä.

Olemme viettäneet joulun neljä kertaa Phuketissa. Tällä kertaa vaihdoimme paikkaa.

Tapahtuma oli järkyttävä, mutta jatkamme Thaimaan-matkailua, koska turistirahaa on hyvä virrata jatkossakin sinne. He elävät pitkälti turisteista.”

KARI SANTALA

Lisa Harvis

Opiskelija
Englanti

”Olin tapahtumahetkellä uimaranalla Havelocksaarella, Andamaaneilla. Katselin ihmeissäni, kuinka hiekka alkoi rakoilla. Sitteen maa alkoi täristä. Ihmisiä kaatui. Meren pinta nousi hyvin nopeasti.

Juoksimme mökkeihimme, joiden lattiat ovat noin metrin korkeudella maasta. Onneksi vesi pysähtyi lopulta aivan kynnyksen tasolle.

Neljä päivää myöhemmin Intian hallitus varoitti toisen tsunamin mahdollisuudesta. Syntyi hirveä paniikki, kun kaikki ryntäsivät saaren sisäosiin. Jotkut loukkaantuivat jäätyään tungoksesta jalkoihin.

Saarilla vallitsee edelleen paniikkimieliala. Turistit lähtevät pois, mutta paikalliset pelkäävät olevansa seuraavan tsunamin uhreja.

Havelockilla puhelimet eivät toimineet. Kesti viikon, ennen kuin pääsin veneellä Port Blairiin ja sain soitettua kotiin.

Se oli hyvin tunteellinen hetki. Perheeni oli luullut minun kuolleen.

Viikon aikana olen nähnyt saaren ilmestyvän mereen. Olen nähnyt, kuinka meri virtaa kuin joki. Tätä kaikkea on vaikea kuvailla.

Päästyäni mantereelle olen helppotunut, mutta samalla tunnen hirveää surua kaikkea sitä kohtaan, mikä jäi taakse. Olen varma, että palaan vielä Andamaaneille.”

LAURA ASANTILA

LAURA ASANTILA

S. Venkatesan

Kalastaja
Chennai, Intia

”Olimme juuri saaneet kalat myytyä, kun näin aallon tulevan. Sieppasin tyttäreni kainalooni ja juoksin niin kovaa kuin pääsin. Pääsimme turvaan, mutta aalto heitti veneeni sadan metrin päähän rantaan niin, että pohja särkyi.

Kaikki kotikyläni miehet ovat kalastajia, ja jokaisen vene on rikki. Meiltä on mennyt elinkeino.

Tänään järjestämme mielenosoituksen. Monet muut ovat saaneet hallitukselta apua, me emme mitään. Olemme köyhiä ihmisiä. Ilman töitä meillä ei ole rahaa eikä ruokaa.

Tilanne on huono. Vaikka saisimme veneet kuntoon, kukaan ei halua syödä kalaa. Ihmiset luulevat, että kalat syövät hukkuneita. Väitetään, että yhden kalan mahasta löytyi käsi. Se ei ole totta. Suurin osa kaloista ei syö ihmistä.

Toiset uskovat, että vesi on saastunut tsunamin jälkeen. Ei sekään pidä paikkansa.

Menee kuukausia, ennen kuin asiat palautuvat ennalleen. Joka päivä rukoilen ja kiitän Karumari Amman -jumalaa, joka on hindukalastajien suojelija. Monelle kävi huonommin kuin minulle.

Toivon, että saan uuden veneen mahdollisimman pian. Samaan aikaan minua hirvittää. Paluumatkalla kalastaja joutuu kääntämään merelle selkensä.”

JARI LINDHOLM

Marjo Lehikoinen

MTV3:n toimittaja
Helsinki

"Olin lomalla Sri Lan-kassa Beruwelan kylässä mieheni kanssa. Selviydyimme tappa-ja-aallosta, sillä olimme lähteneet muutama tunti ennen katastrofia hotelliltamme parin päivän retkelle sisämaahan. Mukanamme olivat vain vaihtovaatteet. Kun olimme palaamassa takaisin Beruwelaan, meitä ei enää laskettu omaan hotelliimme ollenkaan, vaan meidät kaikki ohjattiin Colomboon. Jo maanantai-iltana lähti lento Suomeen.

Varmasti kukaan meistä matkailijoista ei tajunnut katastrofin laajuutta vielä siinä vaiheessa. Ihmiset olivat rauhallisia, vaihdoimme Colombossa ja lentokoneessa yhä uudetaan ja uudestaan selviytymistarinoita. Järkytys tuli vasta kotimaassa kun tajusimme koko kokonaisuuden. Jouduin mieheni kanssa pariksi viikoksi sairauslomalle. Meillä oli päänsärkyä, unettomuutta, vapinaa ja lihaskramppeja. Onnettomuus on yhä ajatussissamme. Elämänarvomme menivät täysin uusiksi.

Olemme sopineet tapaavamme myöhemmin samassa hotellissa lomalla olleen Ellen Jokikunnaksen ja erään nuoren parin. Ehkäpä näemme valokuvia hotellistamme, jotta minun ja mieheni ei enää tarvitsisi elää mielikuvituksemme varassa."

Heikki Tuunanen

Suurlähettiläs
Bangkok, Thaimaa

"Hahmotin murhenäytelmän mitat vasta keskiviikkona. Varmaa tietoa ei aluksi juurikaan ollut, eikä viranomaisten käytäntöön kuulu epävarman tiedon kertominen. Thaimaan viranomaisetkin ilmoittivat alkuun vain joistakin sadoista kuolonuhreista. Yhteydet pahimmin karsineeseen Khao Lakiin olivat täysin poikki, eivätkä matkanjärjestäjätäkään osanneet aluksi kertoa mitään, mikä olisi toden teolla huolestuttanut suomalaisviranomaiset.

Keskiviikkona tapasin ensi kertaa Suomeen evakuoitavia matkustajia ja kuulin heidän silminnäkökertomuksensa omaisten traagisesta menettämisestä. Silloin hirvittävä totuus Khao Lakista valkeni. Sen jälkeen Khao Lakista tuli tietynlainen symboli tapahtuneelle. Nyt tiedetään, että valtaosa suomalaisuhreista menetti henkensä tai perheensä juuri tuolla paratiisirannalla."

Somkuan Yongphunt

Vastaanottovirkailija
Kamala, Thaimaa

"Sattui niin, että oli minun työvuoroni. Olin tuossa hotellin vastaanottotiskin takana, jossa olen tehnyt töitä jo kaksi ja puoli vuotta. Ensimmäisen aallon mukana meri hyökyi sisään hotelliin. Ulkomaalaiset, jotka olivat menneet rannalle katsomaan kummallisesti vetäytyneitä merta, huuhtoutuivat pois. Minä ryntäsin toiseen kerrokseen.

Kun aalto oli mennyt, huusimme vieraille, että paetkaa kukkulalle.

Täällä oli turisteja Saksasta ja Skandinaviasta.

Tulin itse takaisin seuraavana päivänä. Panemme nyt paikkoja kuntoon. Johtaja sanoi, että avaan uudelleen 1. marraskuuta.

En kyllä tiedä, tuleeko tänne turisteja. En tiedä, uskaltaisinko tulla itsekkään."

JARI LINDHOLM

Aimo Hautanen

Lomalennot-osaston johtaja, Finnair
Helsinki

"Finnairilla ensimmäinen toimenpide oli se, että Phuketiin matkalla ollut lentokone käännettiin Bangkokiin kesken lennon. Tämä tapahtui kello kymmenen-yhdentoista aikaan tapaninpäivänä, noin tuntia ennen koneen saapumista määränpäähän.

Tähän päädyttiin Aurinkomatkojen oppaan kuvauksen perusteella. Toiselta oppaalta tuli tieto, ettei kaikkia matkustajia, jotka olivat palaamassa Helsinkiin, saataisi kiinni. Nämä oppaiden yksittäiset tiedot riittivät aluksi kuvaamaan, ettei kaikki ollut kohdallaan.

Yksi syy siihen, että tietoja tuli niin niukasti, oli Suomen ja Thaimaan välinen aikaero. Kun aloitimme työt täällä, oli iltapäivä

Somphong

Työmiestä
Khao Lak, Thaimaa

"Tämä oli minun työpaikkani – Khao Lak Paradise-hotelli. Nyt se on mennyttä. Uusi varmaan rakennetaan. Siihen menee ehkä kahdeksan kuukautta.

Auttelen täällä minkä pystyn. Vaikeaa se on. Silloin sunnuntaina oli minun vapaapäiväni. Asun Takuapassa tuossa lähellä. Yhtäkkiä ohi alkoi huristella autoja, ja kuulin ihmisten juttelevan kiihtyneesti. Tajusin, että jotakin oli tapahtunut.

Kun pääsin tänne, aalto oli palannut mereen. Kaikki oli tuusan nuuskana.

Neljä hotellin työntekijää kuoli, ystäviäni. Ja kymmenen ulkomaalaista.

Olen aivan alamaissa. En olisi voinut ikinä kuvitella, että jotakin tällaista voisi tapahtua.

Kun aallot iskivät, hotellin omistaja oli golfaamassa. Hän ilmaantui paikalle tuntia myöhemmin."

siellä pitkällä. Sen jälkeen siellä tuli pimeys, ja ihmisiä kehoitettiin pysymään sisätiloissa.

Illan aikana selvisi, että tiet Phuketin kentälle olivat poikki. Kun saatiin takuu siitä, että tiet ovat kunnossa seuraavana aamuna, sai kone luvan lähteä päivänvalossa Bangkokista Phuketiin. Lentäjällä oli mahdollisuus nähdä, minkälaisessa kunnossa kenttä oli.

Finnairilta Helsinki-Vantaan kentällä oli ensimmäisenä pääohjaaja Veikko Sievänen valmiina toimiin. Pidimme kokousta kaiken aikaa eli pohdiskelimme tilannetta ja odottelimme uusia tietoja, joiden mukaan päätöksiä tehtiin. Meillä on määräysten mukaan kotiinkuljetusvelvollisuus. Emme siis saaneet ohjeita toimintaamme valtiovaltalta. Tämän onnettomuuden laajuus on yllättänyt, ja se voima, jonka hyökyaalto saa aikaan.

Tällä hetkellä on mahdoton sanoa, mitä tekisimme toisin. Tätä täytyy työstää vielä." ▶

Yaya GeerosaParturi
Kalim Bay, Thaimaa

”Ensimmäinen aalto tuli tien yli yhdessä humauksessa. Toinen oli aivan hirveän suuri, varmaan 10–11 metriä.

Olin sisällä parturiliikkeessäni. Kaikki meni mäsäksi, mutta kuin ihmeen kaupalla säästyin ilman vammoja.

Kaikki oli ohi 15 minuutissa. Nyt asiakkaita ei enää ole. Eikä oikeastaan liikettäkään. Bensaa yritän tässä myydä paremman puutteessa, mutta halvalla menee sekini.

Ehkä valtiolta saa tukea. Mutta mistä niistä tietää.

Viisi vuotta sitten saimme tsunamivaroituksen, mutta mitään aaltoa ei tullut. Kukaan ei siis uskonut varoituksia tällä kerralla.

Olen muslimi, mutta en kyllä usko, että onnettomuus oli kokonaan Allahin tekemisiä. Ainakin 50 prosenttia johtui luonnosta. Ja oli siinä jonkin verran kohtaloakin mukana.”

JARILINDHOLM

Tero HaapalaKrp:n rikosylikomisario
Helsinki

”Olin joulun ajan krp:n johtovalmiudessa ja sain tietää Aasian tapahtumista virallisia kanavia pitkin tapaninpäivänä. Keskustelin asiasta heti myös uhrintunnistussyksikön päällikön kanssa. Arvioimme, että jossakin vaiheessa joudutaan käynnistämään uhrintunnistustoiminta. Tapahtuman laajuutta ei vielä silloin osattu arvioida. Tosiasiat tulivat eteen maanantaina 27. päivä, ja siitä on edetty päivä kerrallaan. Tapaninpäivästä lähtien tämä on ollut työtä vuorotta ilman vapapäiviä, nukkumassa on ehtinyt käydä.

Näiden tietojen puitteissa viranomaistoiminta käynnistyi kohtuullisen nopeasti, ja Suomi on tässä suhteessa ollut aivan kärkipäässä esimerkiksi muihin Pohjoismaihin verrattuna. Ymmärrän kyllä, että omaisilla on ollut kova hätä. Jos meillä olisi heti alussa ollut tarkat tiedot, toiminta olisi tietenkin voitu käynnistää nopeammin.

Krp:n tehtävänä on kadonneiden henkilöiden etsintä, kuolemansyynytutkinta ja kuolleeksijulistamistutkinta, kuten kotimaisissakin onnettomuuksissa. Tässä tapauksessa se

MARJA AIRIO/LTK

tapahtuu vieraassa ympäristössä. Uhrintunnistaminen on raskasta työtä, joka varmasti vaikuttaa myös henkilökohtaisesti. Kokeuksen kautta tähän on totuttu. Useimmilla on taustaa väkivaltarikosten tutkinnasta tai teknisestä rikostutkinnasta. Ryhmässä pyritään pitämään huolta toisistaan ja keskustelemaan asioista, kun niitä tulee eteen.”

JARILINDHOLM

Amir YusufMuslimijohtaja
Nanok, Thaimaa

”Bangkokista tuli kaikkiaan 200 muslimia autamaan kylän siivoamisessa. Ja olemme me rukoilleetkin täällä al-Bushroan moskeijassa.

Minä itse asun vähän kauempana, eikä minulla ollut hätää. Ruumiit siirsimme tuonne toiseen moskeijaan odottamaan hautaamista.

Uskon, että tällainen katastrofi voi sattua toistekin. Miksi ei sattuisi? Syyhän oli selvä: ihmisten pahat teot. Näin Allah rankaisee.

Jos eläisimme puhdasta elämää, ei tällaista tapahtuisi.”

Seppo TikkaEntinen toimittaja
Helsinki

”Olin hotellin ensimmäisessä kerroksessa Sri Lankan Hikkaduwassassa, kun ajattelin – hitto soikoon –, onko vesiputki mennyt poikki, kun lattialle tulvi vettä. Se nousi nopeasti, joten käsitin, ettei siitä ollut ollut kyse. Menin toiseen, sitten kolmanteen kerrokseen – ja rakennus kesti.

Olin alueella peruskorjaamassa ostamaani taloa. Tarkoitus on ollut olla Sri Lankassa muutama kuukausi vuodessa. Korjaustyö oli aivan loppuvaiheessa, viimeistä maalikerrosta vaille. Odottelimme, että maali kuivuisi, jotta saataisiin uusi maali päälle. Seinät eivät kuivuneet, vaan niistä tuli entistä märempiä. Koko rakennusta ei enää ole. Tällä kohtaa veden tulo oli vielä normaalia voimakkaampaa.

Meren voima on mahtava. Se hävitti kaiken. Todennäköisesti kaikki minun naapurini, joihin olin ehtinyt tutustua, ovat kuolleet. Olin itsekin käynyt talolla samana aamuna ja palannut hotellille noin puoli tuntia ennen onnettomuutta.

Palasin Colombon kautta reittikoneella Suomeen kolme–neljä päivää onnettomuuden jälkeen.

Nyt olo on kuin Suomen hallituksella. Minäkin sain tiedot tuhosta paloittain. En ym-

JORMA POUTA

märräkään sitä, että hallitusta haukutaan, sillä kukaan ei voinut saada nopeammin tietoa. Kokonaiskuva hahmottui paloittain.

Näin ruumisröykkiöitä ja hävitystä. Jossakin vaiheessa mielessä kävivät epätoivoisetkin ajatukset – pelko ja suru –, mutta nyt ne alkavat olla ohi. En usko, että hankin uutta taloa Sri Lankasta.

Tosiasia on, että suomalaisten kuolleiden määrä on tuhannesosa kaikista menehtyneistä. Pikkuisen ihmettelen sitä, että mistään muista ei puhuta. Paikalliset ruumiskasat on meillä täysin unohdettu.”

KARI SANTALA

Juha Kuosmanen

Lääkäri
Helsinki

”Päivystäjämme soitti tapaninpäivänä kello 20.30, ja lähdin koneella kello 23. Siinä välissä haimme hoitajan kanssa varusteita EMA:n varastolta ja pakkasimme niin monta pelastusreppua kuin ehdimme. Mukaan lähti paikallisolot tuntevia, kokeneita matkaoppaita, muutoin kone oli tyhjä.

Kentältä menimme suoraan Phuketin kriisikeskukseen, missä oli nurmikentällä katoksia maittain. Sitten aloimme kiertää sairaaloita. Kuljimme huoneesta toiseen ja kysyimme: puhuuko täällä kukaan suomea? Kymmenittäin suomalaisia löytyi. Kiersimme uudelleen ja uudelleen, koska potilaita tuli koko ajan lisää ja toisia lähti. Keräsimme henkilötiedot ja kirjoitimme lähetteet. Kriteeriksi riitti, että puhui suomea ja sanoi asuvansa Suomessa, ei ollut passeja, ei lippuja.

Lentokentällä olin juuri hyvästellyt koneeseen potilaita, muun muassa yhden miehen, joka pelkäsi vaimonsa kuolleen. Aulan tyhjennyttyä jotkut ruotsalaiset työnsivät sinne pyörätuolissa

suomalaisrouvan, joka luuli miehensä kuolleen. Aloin puhua rouvan kanssa, kyselin tiedot. Nimi ei vielä kilisyttänyt kelloja, mutta kotipaikka tuntui tutulta. Kyselin hänen puolisonsa sosiaaliturvatunnuksen, mutten siihenkään uskaltanut luottaa vaan kysyin, miltä mies näyttää. Iso ja partainen, sanoi rouva. Voin ker-

toa, että miehenne on hengissä ja lähti juuri Suomeen, sanoin.

Nukuin reissuni aikana yhteensä viisi tuntia. Palasin torstaina Finnairin MD11-koneella, jossa teimme bisnesluokasta sairaalaosaston. Toimme 19 potilasta, heistä viisi vanhempansa kadottanutta lasta. Jotkut lapset halusivat pikku hiljaa puhua, osa ei

sanonut mitään. Heidän vierellään oli koko ajan aikuinen.

Oli komeaa nähdä, miten ihmiset välittävät toisistaan. Oli aikuisia, jotka olivat ottaneet yksinäisiä lapsia ’sijaislapsikseen’ ja olivat heidän kanssaan koko ajan. Heissä oli myös niitä vanhempia, jotka olivat kadottaneet omia lapsiaan.”

Leena-Kaisa Pärkkä-Hietala

Kotitalousopettaja
Vaala

”Olimme mieheni Jukan ja 16-vuotiaan tyttäremme kanssa kolmatta kertaa Kamala Beach -hotellissa Thaimaan Phuketissa.

Tapaninpäivän aamuna kahdeksan aikoihin tytär sanoi sänkynsä heiluvan.

Hotellista oli rannalle parisataa metriä. Käveltiin tutun aurinkotuolin vuokraajan luo. Huomasimme, että paikalliset kummastelevat jotain. Vesi oli häipynyt kauas, varmaan melkein kilometrin.

Turistit lähtivät kävelemään paljastuneelle hietikolle.

Istuimme rantatuoleissa, kun äkkiä tulee rantavahti huutaen ja pilliin puhaltaen, että äkkiä pois sieltä. He tulivatkin, ei tosin millään hirveällä kiireellä.

Vähän ajan päästä vesi alkoi hiljakseen nousta. Me katsottiin, että sehän nyt ylös tulee ja alettiin lähteä liikkeelle. Mieheni vielä auttoi paikallisia saamaan tuoleja pois.

Kun vesi oli jo rantapolun päässä, se tuli

niin voimalla, että lensin kontalleni veteen. En nähnyt tytärtäni. Huusin miehelleni.

Tarrasin palmuun. Ajattelin, että huonona uimarina en selviä hengissä veden mukana, mutta ettei tämä palmukaan kestä. Olin kauhuissani, en nähnyt enää perhettäni.

Vesi rupesi laskemaan. Uskalsin irrottaa otteen palmusta. Näin mieheni ja tyttären parinkymmenen

metrin päässä. Heikin olivat pitäneet kiinni palmusta.

Lähdimme ylöspäin, yritimme bungalowien välissä olevien aitojen yli. Väki juoksi.

Siellä toisen rivin bungaloweilla oli englantilainen geologi, nainen, kahden pienen tyttären kanssa. Hän näki, että meillä oli haavoja jaloissa. Hän tarjoutui puhdistamaan niitä. Sanoimme, että nyt on mentävä pois, mutta hän vain vetosi, että haavat pitää hoitaa heti.

EERO KEMILÄ

Emme kehdanneet kieltäytyä. Hän puhdisti haavamme, ja silloin alkoi kuulua kohina. Hän huusi, että juoskaa. En tiedä, mitä hänelle ja hänen lapsilleen tapahtui.

Nyt virta tuli voimakkaana. Olin betonisen aidan kulmalla, ja aalto pyyhki valtavana. Näen sen silmissäni varmaan lopun elämäni. Olin jo virran mukana, kun mieheni sai otteen kädestäni ja veti minut seinän suojaan.

Roikuimme koko perhe bungalowin räystään kannatinpuussa. Minun vieressäni oli rakennuksen sähkökaappi. Vesi nousi ja nousi.

Sanoin miehelle, että tähän me kuollaan. Hän rohkaisi, ettei me vielä anneta periksi. Tyttärellä ja minulla jalat eivät yltäneet maahan, mutta mies sai jalkansa jonkinlaisen pölyn päälle ja hän nosti meitä.

Ajantaju hävisi. Kaiken eri kielillä huudettun hädän peitti veden hirvittävä humina. Kun aalto oli laskenut sen verran, että sitä oli enää vyötärölle asti, kahlasimme ylöspäin.

Yksi nuori tyttö kantoi juosten reppuselässä isoäitiään, jollain oli pieni vauva, jollain korissa kissanpentuja.”